

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

Leonardo College

2024-2028

Inhoudsopgave

Contactgegevens	3
Inleiding	4
Algemeen.....	5
Overstap van PO naar VO.....	6
Aannamecriteria voor een leerling met extra ondersteuningsbehoefte	7
Ondersteuningsstructuur	8
Basis- en extra ondersteuning.....	9
Basisondersteuning	10
Basiskwaliteit	10
Basisondersteuning standaardinterventies, licht curatieve interventies	11
Basisondersteuning maatwerkinterventies	12
Extra ondersteuning	13
Aanbod interne extra ondersteuning	14
Aanbod externe extra ondersteuning (arrangement via het SWV)	14
Samenwerking met ketenpartners.....	16
Grenzen aan Passend onderwijs	18
Ontbrekende expertise	21
Ambities.....	22
Bijlage: overzicht functionarissen ondersteuningsstructuur	23

Contactgegevens

<i>Naam school</i>	Leonardo College
<i>Naam bestuur</i>	Stichting Scholengroep Leonardo da Vinci Leiden
<i>BRIN</i>	20CL
<i>Denominatie</i>	Openbaar
<i>Straat</i>	Telderskade 48
<i>Postcode</i>	2321 TE
<i>Plaats</i>	Leiden
<i>Telefoonnummer</i>	071 5768202
<i>Mailadres</i>	leonardo@ldvleiden.nl
<i>Website</i>	https://leonardo.davinci-leiden.nl/
<i>Rector</i>	Dhr. W. van der Veer WAVE@davinci-leiden.nl
<i>Ondersteuningscoördinator</i>	Mevr. E.M. van Dam EDAM@davinci-leiden.nl
	Mevr. M. van der Burg MBUR@davinci-leiden.nl
<i>Contactpersonen</i>	Mevr. M. van der Heiden (plaatsvervangend rector) MHEI@davinci-leiden.nl

Inleiding

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van het Leonardo College. Dit schoolondersteuningsprofiel is opgesteld conform de wet Passend onderwijs. Onze school beoogt hiermee de ouders, leerlingen, medewerkers en andere belanghebbenden inzicht te geven in de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Daarnaast beschrijven wij in dit profiel onze ambities voor de toekomst in de ondersteuning van leerlingen met specifieke leerbehoeften.

Het ondersteuningsprofiel is opgesteld door de schoolleiding en de ondersteuningscoördinator van de school. Het schoolondersteuningsprofiel is voor 4 jaar vastgesteld. Zo nodig kan het tussentijds worden aangepast.

Bij het opstellen van het profiel zijn wij uitgegaan van het referentiekader Passend onderwijs. Het referentiekader werkt de wet Passend onderwijs uit en geeft richtlijnen en handvatten voor de uitvoering. In het profiel wordt een onderscheid gemaakt tussen de basisondersteuning en de extra ondersteuning die de school kan aanbieden.

Onze school werkt voor Passend onderwijs samen met de andere scholen in de regio. Daarover hebben de scholen in het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden afspraken met elkaar gemaakt*. Het samenwerkingsverband legt de ondersteuningsprofielen van de aangesloten scholen bij elkaar in het ondersteuningsplan met het doel een dekkend aanbod voor alle leerlingen in de regio te realiseren.

Wij hopen dat dit ondersteuningsprofiel inzicht geeft in de ondersteuningsstructuur op het Leonardo College. Met vragen over het ondersteuningsprofiel, óf suggesties ter verbetering, kunt u zich het beste wenden tot de ondersteuningscoördinator van de school. Belangrijke contactgegevens en documenten vindt u op onze website.

*Tot dit samenwerkingsverband horen de VO en VSO scholen in Leiden, Leiderdorp, Kaag en Braasem, Oegstgeest, Voorschoten, Wassenaar en Zoeterwoude.

Algemeen

Het Leonardo College maakt deel uit van de stichting Scholengroep Leonardo da Vinci Leiden; een brede scholengroep voor openbaar voortgezet onderwijs. Ons onderwijs kenmerkt zich door betekenisvol leren, oog voor diversiteit en persoonlijke begeleiding op maat. In het gebouw gelden duidelijke regels, een voorwaarde voor een plezierige werksfeer. Iedere leerling moet zich veilig kunnen voelen, we besteden veel aandacht aan een schone omgeving. Onze gebouwen zien er goed uit en dat willen we graag zo houden.

De SG Leonardo da Vinci staat voor talentherkenning en talentontwikkeling door:

- een gedegen lesprogramma, dat het maximale uit een leerling haalt. Dit blijkt uit de goede (eindexamen)resultaten die onze leerlingen al jaren behalen;
- het aanbieden van extra programma's op het gebied van sport, dans en atelier;
- de combinatie van denken én doen. Een vak leren is niet alleen theorie;
- extra aandacht voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde;
- naast het aanbieden van kennis en vaardigheden ook ruimte bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke kwaliteiten van de leerling. Wij zorgen voor goede individuele begeleiding, ook voor de leerling die extra ondersteuning nodig heeft.

Wij geloven dat leren een sociaal proces is en dat iedere leerling opereert als onderdeel van een team op het onderwijsspeelveld. Aandacht voor en duidelijkheid over de onderlinge relaties en verhoudingen zorgen voor veiligheid, wat van essentieel belang is voor de leerling om te kunnen komen tot individuele prestaties.

Het schoolondersteuningsprofiel beschrijft de ondersteuning die het Leonardo College kan bieden en waar de grenzen van deze ondersteuning liggen. Dit document geeft mede richting aan de professionele ontwikkeling van onze docenten en ondersteuners en bepaalt onze ambities en grenzen op het gebied van de zorg.

Overstap van PO naar VO

Een leerplichtige leerling heeft het recht om zelf een voorkeur aan te geven voor een school voor voortgezet onderwijs, ook wanneer het kind extra ondersteuning nodig heeft.

Passend onderwijs biedt veel mogelijkheden voor het stimuleren van de optimale cognitieve ontwikkeling van leerlingen. Alle leerlingen wordt een plek op het Leonardo College gegund om hun potentie te bereiken. Ieder kind is uniek en heeft recht op onderwijs dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden, ook wanneer dit extra inspanning vraagt van de school en/of de leerkracht. Dit betekent echter niet dat het Leonardo College ook altijd de juiste plek is voor iedere leerling. Er zijn grenzen aan wat onze school aan een leerling kan bieden.

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij een school, wordt allereerst beoordeeld of het niveau van de leerling aansluit op het onderwijsniveau dat de school biedt. Op het Leonardo College kunnen leerlingen geplaatst worden met een advies voor vmbo-tl, havo en vwo (of een combinatie hiervan).

Vervolgens beoordeelt de school of er voldaan kan worden aan de ondersteuningsbehoefte van het kind. In de meeste gevallen lukt dit. Soms moet de school van aanmelding echter concluderen dat er niet aan de ondersteuningsbehoefte kan worden voldaan. In dat geval zoekt de school, samen met de ouders en het samenwerkingsverband, een passende plek binnen het regulier onderwijs, of soms het speciaal onderwijs. Het doel is dat iedere leerling, binnen een samenwerkingsverband, op een school terecht komt die het beste bij hem of haar past.

Voor de nieuwe brugklas-aanmeldingen is het van belang om te weten of er op de basisschool al sprake was van een bijzondere ondersteuningsbehoefte. Wanneer dit het geval is geweest en voor hem/haar reeds een ontwikkelperspectiefplan (OPP) is opgesteld, wordt ouders verzocht hier melding van te maken. Voor alle leerlingen zonder OPP, maar wel met een bijzondere ondersteuningsbehoefte, geldt dat het Leonardo College graag in een vroeg stadium het gesprek aangaat over wat de leerling nodig heeft. Aangezien het Leonardo College een reguliere school is, die basiszorg levert, zijn er grenzen aan het aantal leerlingen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte dat de school jaarlijks kan begeleiden.

Aannamecriteria voor een leerling met extra ondersteuningsbehoefte

Leerlinggebonden

	criterium
1. Algemene aannamecriteria	Leerling voldoet aan de algemene aannamecriteria, te weten; een advies van de basisschool dat past bij het geboden aanbod (minimaal vmbo-TL).
2. Leervoorwaarden	Leerling: <ul style="list-style-type: none"> • Kan functioneren in een groep van minimaal 25 leerlingen • Is in staat (na coaching) zelfstandig schoolse zaken te plannen en te organiseren • Is leerbaar en corrigeerbaar • Is (na coaching) in staat tot reflectie op eigen gedrag
3. Zelfredzaamheid	Er zijn geen ernstige structurele beperkingen in de onderwijsparticipatie op het gebied van zelfredzaamheid (algemene dagelijkse levensverrichtingen), communicatieve redzaamheid en sociaal- emotioneel functioneren.
4. Veiligheid	Omdat voortgezet onderwijs plaatsvindt in klassen, is het noodzakelijk dat het gedrag van de leerling beïnvloedbaar is. Leerlingen moeten deel kunnen nemen aan het groepsproces. De veiligheid en het onderwijskundig klimaat in de klas mag niet ernstig verstoord worden. Met andere woorden: het onderwijs aan de hele klas moet doorgang kunnen vinden.

Organisatiegebonden

5. Kennis en faciliteiten	School heeft voldoende kennis en faciliteiten om de aangemelde leerlingen de juiste ondersteuning te kunnen bieden.
6. Plaatsingscapaciteiten	School kan het aantal leerlingen met een ondersteuningsvraag begeleiden. Voorwaarde: evenwicht in percentage leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte en de rest van de schoolpopulatie.
7. Externe ondersteuning	Aanwezigheid van (ambulante) begeleiders Passend onderwijs.

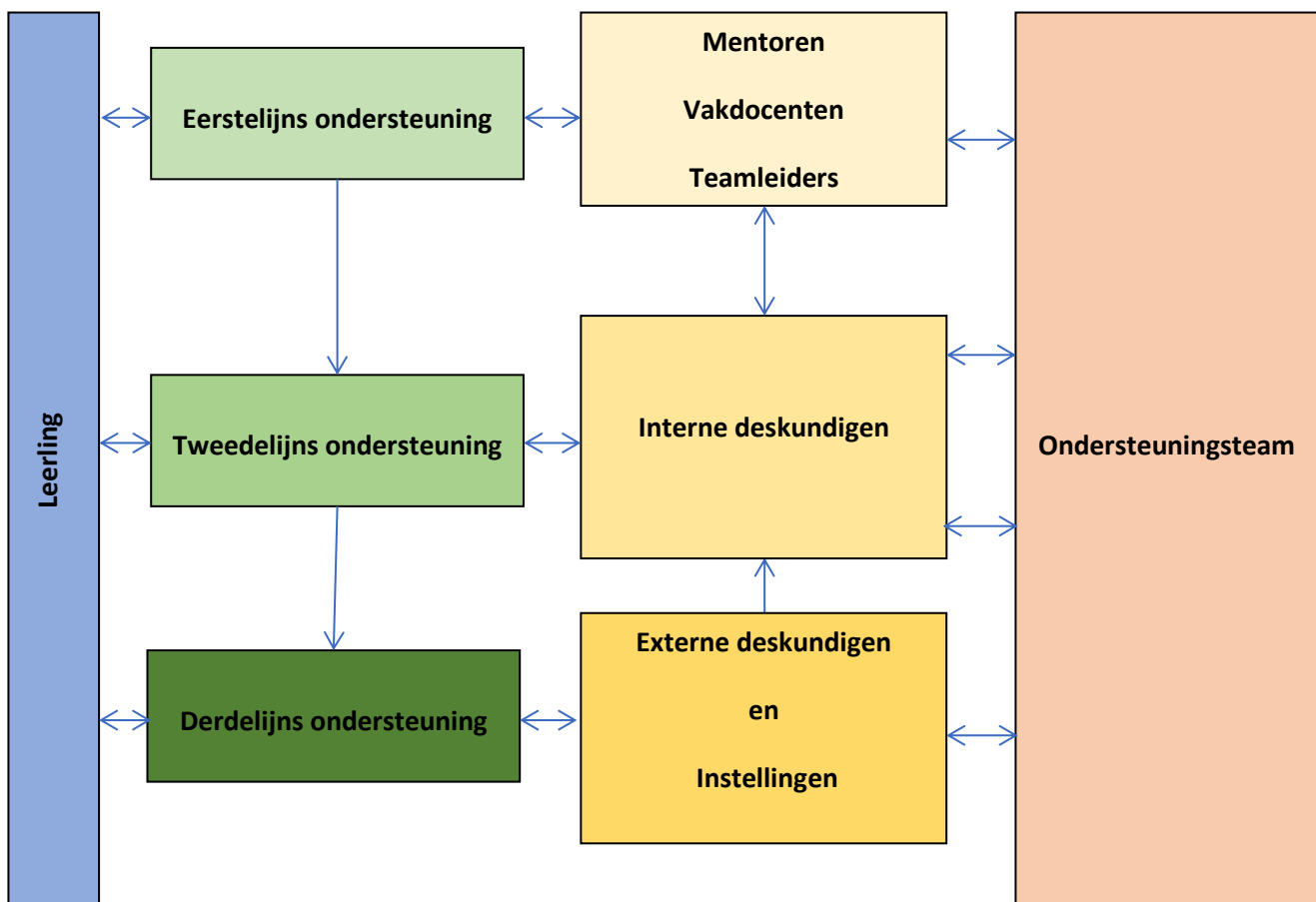
Ondersteuningsstructuur

Binnen het samenwerkingsverband Passend onderwijs VO regio Leiden worden de volgende niveaus van ondersteuning onderscheiden:

- Basisondersteuning
- Extra ondersteuning
- Praktijkonderwijs
- Voortgezet speciaal onderwijs (cluster 1 en 2): deze vorm van onderwijs biedt ondersteuning aan blinde en slechtziende leerlingen (cluster 1) en aan dove en slechthorende leerlingen (cluster 2).
- Voortgezet speciaal onderwijs (cluster 3 en 4): deze vorm van onderwijs is voor leerlingen met lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen (cluster 3), of gedrags- of psychische problemen (cluster 4).

De eerste twee hierboven genoemde vormen van ondersteuning kunnen plaatsvinden op het Leonardo College. Binnen deze ondersteuning worden drie niveaus van ondersteuning onderscheiden, de zogenaamde eerste-, tweede- en derdelijns ondersteuning.

In schema ziet dit er als volgt uit:

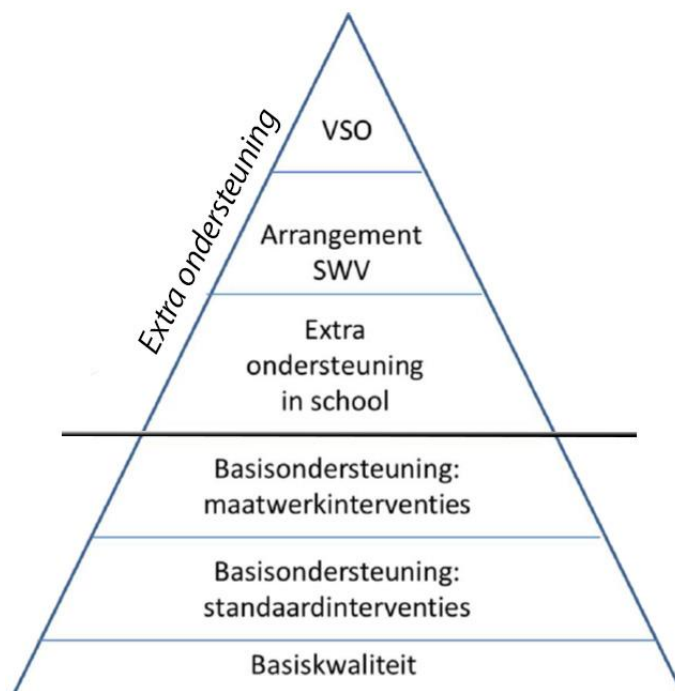
Uitgangspunt is dat de leerling zoveel mogelijk wordt opgevangen in de eigen groep door de eigen docent, mentor of teamleider: de eerstelijns ondersteuning.

Indien deze ondersteuning niet voldoende is, worden de interne deskundigen uit het ondersteuningsteam ingeschakeld: de tweedelijns ondersteuning. Hier vallen onder andere de coaches en leerlingbegeleiders onder.

Indien de school vermoedt de ondersteuning niet (geheel) zelf te kunnen bieden, vindt doorverwijzing plaats naar externen: de derdelijns ondersteuning. Hoewel deze vorm van ondersteuning dus niet door school zelf verzorgd wordt, zal de leerling in veel gevallen wel nog (gedeeltelijk) op school blijven. Het onderhouden van het contact met de derdelijns ondersteuning is daarom van groot belang.

Basis- en extra ondersteuning

Passend onderwijs begint bij het bieden van basisondersteuning op alle scholen. Dit is de, door het samenwerkingsverband afgesproken, onderwijszorg die een school aan alle leerlingen moet kunnen bieden. Hieronder zullen we uiteenzetten hoe de basis- en extra ondersteuning op het Leonardo College zijn vormgegeven. Weergegeven in onderstaande piramide.

Basisondersteuning

Het vertrekpunt op iedere school is kwalitatief goed onderwijs. Bij een sterke basis hoort ook een aanbod aan onderwijs en ondersteuning dat voldoende dekkend, passend en toegankelijk is. Om het niveau van de basisondersteuning voor de scholen onderling af te spreken, is samen met de scholen en de besturen binnen het samenwerkingsverband een “standaard” voor de basisondersteuning ontwikkeld. De standaard is beschreven in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband¹.

Onder basisondersteuning wordt verstaan: het geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de onderwijs ondersteuningsstructuur van de school – eventueel in samenwerking met anderen- kunnen worden uitgevoerd.

De preventieve maatregelen zijn gericht op het tijdig signaleren van leer- en opgroei problemen. De lichte curatieve interventies zijn gericht op ondersteuning van leerlingen die geen indicatie hebben voor extra specialistische ondersteuning.

De basisondersteuning is in principe beschikbaar voor alle leerlingen van de school. Wel kan het zo zijn dat voor het gebruik van een voorziening voorwaarden gelden, zoals een gecertificeerde verklaring die aantoont dat de leerling een bepaalde specifieke leerbehoefte heeft.

Basisondersteuning kenmerkt zich door het nauwgezet volgen van de ontwikkeling van de leerlingen en een intensief intern overleg daarover.

Onze school biedt onderwijs aan topsporttalentleerlingen. De ondersteuning voor deze leerlingen is toegankelijk via het topsportcontract in overleg met de topsportcoördinatoren en valt onder de basisondersteuning.

Basiskwaliteit

Een groot gedeelte van de ondersteuning is ingebed in de dagelijkse gang van zaken voor een leerling. Zicht hebben op de ontwikkeling van onze leerlingen is een belangrijke opdracht. De begeleiding is erop gericht dat iedere leerling zich optimaal kan ontwikkelen.

- Vakdocent

De vakdocent is een expert in zijn vakgebied en brengt kennis en vaardigheden over aan leerlingen. Met oog voor de verschillen speelt de vakdocent in op de onderwijsbehoeften van leerlingen. Daarnaast stimuleert deze docent zelfreflectie, begeleidt het onderwijsleerproces en biedt hulp bij het plannen en organiseren van het werk. De vakdocent is het eerste aanspreekpunt bij vragen/opmerkingen over een bepaald vak. Wanneer er problemen zijn

---

¹ [Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband Passend onderwijs VO regio Leiden](#)

die buiten de inhoud van het vak vallen, kan een docent zich richten tot de mentor van de leerling of de teamleider.

- **Mentor/mentorcoach**
Alle leerlingen hebben een mentor of mentorcoach. Dit is het aanspreekpunt voor leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) binnen de school. Op de mavo, 1 t/m 3 havo en 1 t/m 4 vwo is er een mentor per klas: één van de docenten is tevens de mentor. Leerlingen in 4 en 5 havo en 5 en 6 vwo hebben een mentorcoach. Deze docent is niet gekoppeld aan een klas, maar aan een groep leerlingen. In de extra uren met de klas bespreekt de mentor hoe het gaat op school (individueel en met de groep) en is er tevens aandacht voor het creëren van een prettig leer- en werkklimaat in de klas. In de rol van mentorcoach ligt de nadruk meer op het coachen van leerlingen: samen met de leerling bespreekt de mentorcoach hoe het gaat en waar eventueel ondersteuning nodig is. Ook is er bij deze (voor)eindexamenleerlingen apart aandacht voor loopbaanoriëntatie.
- **Teamleider**
De teamleider is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijskundig beleid en voor de leerlingbegeleiding van zijn afdeling. Ook geeft de teamleider leiding aan de docenten in desbetreffend leerjaar/leerjaren en is voorzitter van de klassenbesprekingen en overgangsvergaderingen. Indien nodig, bijvoorbeeld bij ongeoorloofd schoolverzuim, te vaak te laat komen en wangedrag, kan de teamleider passende maatregelen nemen.
- **Vertrouwenspersoon**
Helaas zijn er leerlingen die kampen met ernstige persoonlijke problemen. Voor hen is er de mogelijkheid zich te wenden tot één van de leden van het vertrouwensteam.

Basisondersteuning standaardinterventies, licht curatieve interventies

- **Dyslexie**
Voor leerlingen met dyslexie zijn speciaal opgeleide docenten beschikbaar voor facilitering van middelen. Voor dyslexie is een apart dyslexiebeleid opgesteld. Na screening in de brugklas kunnen wij ouder(s)/verzorger(s) adviseren om verder onderzoek te laten uitvoeren. Eventuele vervolgttrajecten vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de school, evenals eventueel bijkomende kosten.
- **Dyscalculie**
Er is geen specifieke dyscalculiebegeleider aanwezig. De docenten van de exacte vakken ondersteunen leerlingen individueel indien nodig, in overleg met de ondersteuningscoördinator.
- **Faalangstreductietraining**
De faalangstcoaches geven training aan geselecteerde leerlingen in klas 2 en in de examenklassen. Leerlingen met een meer structurele vorm van faalangst worden verwezen naar externe instanties voor professionele begeleiding.
- **Steunlessen**
Voor leerlingen die extra ondersteuning bij een bepaald vak kunnen gebruiken biedt het Leonardo College – op advies van de vakdocent – steunlessen aan. Deze steunlessen zijn

zowel voor onder- als bovenbouwleerlingen en worden iedere dinsdag op het zevende uur gegeven door vakdocenten.

Basisondersteuning maatwerkinterventies

Een tweetal interventies zijn passend binnen beide niveaus van ondersteuning. Het verschil zit in de frequentie en duur van de interventies. Wanneer een maatwerkinterventie een kwartaal overstijgt, wordt dit onderdeel van de extra ondersteuning. Een voorwaarde voor de extra ondersteuning is dat er een OPP wordt geschreven.

- **Rotonde**
Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van motivatie en/of werkhouding kunnen individueel geholpen worden door begeleiding vanuit de Rotonde. De Rotonde is een interne voorziening voor begeleiding van een aantal weken.
- **Interne leerlingbegeleider**
Voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben dan regulier gegeven kan worden, kan de interne leerlingbegeleider ingezet worden.

Extra ondersteuning

De extra ondersteuning omvat alle vormen en combinaties van onderwijs, ondersteuning en/of zorg die de basisondersteuning overstijgen. De extra ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van een arrangement. Ondersteuningsarrangementen kunnen variëren van licht curatief en tijdelijk, tot intensief en langdurend of structureel van aard. Afhankelijk van de specifieke leerbehoefte c.q. leerbelemmeringen van de leerling en de mogelijkheden van de school wordt de extra ondersteuning op de reguliere school of daarbuiten georganiseerd. Extra ondersteuning in de reguliere school kan bijvoorbeeld mogelijk zijn door de tijdelijke toegevoegde ondersteuning van de leraar/het team, of een budget waarmee de school aan de specifieke ondersteuningsbehoefte van een specifieke leerling tegemoet kan komen. Extra ondersteuning buiten de reguliere school is bijvoorbeeld een (tijdelijke) plaats of observatie in het voortgezet speciaal onderwijs.

Welke ondersteuning een leerling krijgt hangt af van de ondersteuningsbehoefte en die kan per leerling verschillen. Heeft een leerling extra ondersteuning nodig, dan wordt altijd eerst bekeken of de school dit zelf kan bieden, door extra middelen in te zetten of door gespecialiseerde kennis in huis te halen.

Naast de medewerkers binnen school die voornamelijk taken en verantwoordelijkheden hebben in de ondersteuning, is bij de inzet van extra ondersteuning een grote rol weggelegd voor de begeleiders Passend onderwijs (Cluster 3 en 4) en de ambulante dienstverleners (Cluster 1 en 2), de teamleiders en de ondersteuningscoördinator.

Het kan zijn dat de school, ondanks inzet van extra ondersteuning, toch handelingsverlegen blijkt. In dat geval zal school samen met ouders, leerling en het samenwerkingsverband alternatieve onderwijsplekken onderzoeken.

- **Ondersteuningscoördinator**

De ondersteuningscoördinator is het aanspreekpunt bij ondersteuningsvragen en heeft hierin vooral een adviserende rol. De ondersteuningscoördinator geeft vorm aan de extra ondersteuning die sommige leerlingen nodig hebben. Onder extra ondersteuning verstaan we zowel binnenschoolse ondersteuning (hierbij kan gedacht worden aan begeleiding met betrekking tot het leren plannen, omgaan met faalangst, het omgaan met ADHD en autisme op school, time-outs, het schrijven van korte actieplannen en/of een ontwikkelperspectiefplan, etc.), als buitenschoolse ondersteuning (hierbij kan gedacht worden aan samenwerking met en informatieverstrekking aan het Jeugdteam, Leerrecht, Jeugdgezondheidszorg (GGD), GGZ, en de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring). De ondersteuningscoördinator geeft leiding aan het ondersteuningsoverleg binnen de school, dat bestaat uit een medewerker van het Jeugdteam, een medewerker van de Jeugdgezondheidszorg (GGD), een medewerker van Leerrecht en begeleiders Passend onderwijs (AED).

Aanbod interne extra ondersteuning

Een tweetal interventies: de rotonde en interne leerlingbegeleiding zijn passend binnen beide niveaus van ondersteuning. Het verschil zit in de frequentie en duur van de interventies. Wanneer een maatwerkinterventie het kwartaal overstijgt, wordt dit onderdeel van de extra ondersteuning. Een voorwaarde voor de extra ondersteuning is dat er een OPP wordt geschreven.

- **Rotonde**
Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van motivatie en/of werkhouding kunnen individueel geholpen worden door begeleiding vanuit de Rotonde. De Rotonde is een interne voorziening voor begeleiding van een aantal weken.
- **Interne leerlingbegeleider**
Voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben dan regulier gegeven kan worden, kan de interne leerlingbegeleider ingezet worden. Er wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld en er is regelmatig overleg met de leerling, ouder(s)/verzorger(s), de mentor en docenten. Tevens is er een nauwe samenwerking met begeleiders van de Ambulante Educatieve Dienst (AED) in het kader van Passend onderwijs.
- **De Pitstop (trajectklas)**
De school streeft ernaar om zoveel mogelijk leerlingen te ondersteunen binnen de eigen setting. De trajectklas biedt de mogelijkheid om (kwetsbare) leerlingen op te vangen en te ondersteunen binnen de kaders en grenzen van de school, zodat zij hun schoolcarrière succesvol kunnen doorlopen. De trajectklas is bedoeld voor leerlingen van wie de hulpvraag de basisondersteuning overstijgt. Daarnaast is de klas bedoeld voor leerlingen die tijdelijk een prikkelarme omgeving nodig hebben, vanwege een verminderde emotieregulatie en/of schoolgang. De focus wordt gelegd op het voorkomen van thuiszitters.

Aanbod externe extra ondersteuning (arrangement via het SWV)

Inzet van extra ondersteuning verloopt via de ondersteuningscoördinator. Er wordt gewerkt met een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). In het OPP staan de (onderwijs)doelen beschreven waarvan verwacht wordt dat de leerling ze kan halen. Daarnaast staat in het OPP beschreven wat nodig is om de deze (onderwijs)doelen te bereiken, de zogenaamde ondersteuningsbehoefte. Dit aanbod wordt aangevraagd bij het samenwerkingsverband en het wordt uitgevoerd binnen de school.

Extra (specialistische) ondersteuning is gericht op:

- Complexe ondersteuningsvragen
  - Voorkoming van schooluitval
  - Individuele begeleiding van enkele leerlingen
  - Ontwikkelingsperspectiefplan
- Begeleiders Passend onderwijs

De BPO-ers komen vanuit de Ambulante Educatieve Dienst (AED) en ondersteunen de school bij begeleiding van leerlingen die binnen de specialistische ondersteuning vallen (niveau 3 piramide). Zij bieden ondersteuning aan leerlingen met een lichamelijke handicap of langdurige ziekte. Hieronder vallen ook leerlingen die moeite hebben om (hele dagen) naar school te komen (cluster 3) en aan leerlingen en hun docenten, met een ondersteuningsbehoefte op sociaal-emotioneel gebied en/of gedragsproblematiek, of leerlingen die stagneren in het leren vanwege taak- werkhoudingsproblemen (cluster 4).

Toegankelijkheid gebouw

Het gebouw is via de hoofdingang aan de Telderskade goed bereikbaar voor mindervaliden. Er is één lift die vanaf de begane grond te bereiken is en naar de eerste, tweede en derde verdieping leidt. Er is op school één mindervalidetoilet aanwezig op de eerste verdieping.

Samenwerking met ketenpartners

De ondersteuningscoördinator is contactpersoon bij inzet van derdelijns expertise.

Externe deskundigen en instellingen zijn, onder andere:

- Centra voor Jeugd en Gezin
- GGD
- Jeugd- en gezinsteams
- Politie/Bureau HALT
- Veilig Thuis
- De Raad voor de Kinderbescherming
- Consulenten Leerrecht
- GGZ-instellingen
- Ambulante onderwijskundige begeleiding Cluster 1
- Ambulant dienstverlener Cluster 2
- Stedelijke Jeugd Aanpak
- MEE
- Jeugdbescherming West
- William Schrikker Jeugdbescherming & Jeugdreclassering
- Onderwijsconsulenten
- Curium
- Cardea

Wanneer een mentor en/of teamleider een vraag hebben over de ondersteuningsbehoefte van een leerling, kan deze vraag door de ondersteuningscoördinator worden voorgelegd aan de Ondersteuningscommissie.

- Ondersteuningscommissie

De Ondersteuningscommissie kijkt of de hulpvraag of ondersteuningsbehoefte van deze leerling de basisondersteuning te boven gaat of dat de problematiek te complex is voor de school alleen. Als de hulpvraag of ondersteuningsbehoefte duidelijk is zal de Ondersteuningscommissie advies uitbrengen.

De Ondersteuningscommissie bestaat uit:

- Ondersteuningscoördinator (voorzitter)
- Begeleiders Passend onderwijs cluster 3 en 4
- Jeugdverpleegkundige (GGD)
- Jeugdteam medewerker (CJG)
- Consulent Leerrecht

- **GGD**
Alle leerlingen van het Leonardo College vallen onder de zorg van de afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD Zuid-Holland Noord. Op uitnodiging of op eigen verzoek kan een leerling op school in gesprek gaan met een jeugdarts of sociaal verpleegkundige van de GGD over zijn lichamelijke gezondheid, maar ook over dingen die de leerling bezighouden, zoals vriendschap, pesten, seksualiteit en drugs. Leerlingen kunnen een afspraak maken via de zorgcoördinator of rechtstreeks bij de GGD. In klas 1 of 2 en klas 3 of 4 krijgen alle leerlingen een digitale gezondheidstest aangeboden: ‘Gezond leven? Check het even!’. Met deze test krijgen leerlingen inzicht in de eigen gezondheid. Ouders worden hier vooraf over geïnformeerd.
- **Het Jeugdteam**
Voor vragen over opvoeden en opgroeien kunnen ouders terecht bij het Jeugdteam-Leidse regio. Medewerkers van het Jeugdteam werken op verschillende manier samen met de school. In andere regio’s valt de jeugdhulp onder een andere naam: “Voorschoten Voor Elkaar”, “Centrum Jeugd en Gezin”, of “Jeugdhulp”.
- **Consulent leerrecht**
De consulent denkt mee en zet in wat nodig is om de jongeren naar school te laten gaan. Er wordt verschil gemaakt tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim.
- **Loket Passend onderwijs (LPO)**
Het samenwerkingsverband werkt ook met een centraal loket. Het Loket Passend onderwijs (LPO) is het centrale punt voor consultatie, advies en ondersteuning voor de scholen van het Samenwerkingsverband Passend onderwijs VO regio Leiden. Het Loket geeft hulp bij problemen die de school overstijgen. Het LPO heeft een dienstverlenende en ondersteunende taak voor de scholen.
Het LPO is tevens de toegangsdeur naar bovenschoolse en speciale/extra zorg voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs, binnen het samenwerkingsverband Passend onderwijs VO regio Leiden.
Het loket heeft drie hoofdtaken:
  1. Consultatie en advies bij:
    - a. Leerproblemen
    - b. Gedrags- en omgangsproblemen
    - c. Schoolverzuim
    - d. Aanvullende ondersteuning/hulpverlening
  2. Ondersteuning van een aanmelding bij De Delta (VMBO)/Schakelklas (HAVO/VWO)
  3. Ondersteuning of advisering over een traject Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Toewijzing bovenschoolse ondersteuning

Indien is vastgesteld dat, op grond van door het samenwerkingsverband bepaalde criteria, de basisondersteuning voor een leerling ontoereikend is om een antwoord te geven op de ondersteuningsvraag van een leerling, zal de school een ontwikkelingsperspectief(plan) (OPP) opmaken.

- *Commissie van Toewijzing (CvT)*

Bij een aanmelding voor bovenschoolse ondersteuning doet de ondersteuningscoördinator, in naam van het bevoegd gezag van de school, een aanvraag bij het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband heeft voor de toewijzing van extra ondersteuning de Commissie van Toewijzing (CvT) ingericht. Deze commissie verzorgt de besluitvorming over toekenning van middelen voor arrangementen en toelaatbaarheidsverklaringen tot het voortgezet speciaal onderwijs. Het besluit van de CvT voor de gevraagde bovenschoolse ondersteuning wordt door middel van een toewijzingsbrief teruggekoppeld naar de ondersteuningscoördinator, ouders en de bovenschoolse voorziening.

Grenzen aan Passend onderwijs

Passend onderwijs biedt veel mogelijkheden voor het stimuleren van de optimale cognitieve ontwikkeling van leerlingen. Alle leerlingen wordt een plek op het Leonardo College gegund om zo hun potentie te bereiken. Ieder kind is uniek en heeft recht op onderwijs dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden, ook wanneer dat extra inspanning vraagt van de school en/of de leerkracht. Dit betekent echter niet dat het Leonardo College ook altijd de juiste plek is voor iedere leerling. Er zijn grenzen aan wat de school aan leerlingen kan bieden.

Bij de vraag of de school goed onderwijs kan bieden aan een leerling is de eerste afweging altijd het welbevinden van de leerling zelf en zijn directe schoolomgeving. Soms heeft een leerling een ondersteuningsbehoefte waar het Leonardo niet in kan voorzien. Wanneer het Leonardo handelingsverlegen is en de grenzen van Passend onderwijs zijn bereikt, is dit niet (meer) de meest passende onderwijsplek voor de leerling. In zo'n geval zal de school in overleg met ouders, de leerling, het samenwerkingsverband en eventueel betrokken hulpverlening op zoek gaan naar een onderwijsplek die wél past bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Het Leonardo College is een middelbare school voor regulier onderwijs. Dit maakt dat de mogelijkheden tot differentiëren beperkt zijn. In dit document is tot nu toe veel gesproken over alle mogelijkheden die Passend onderwijs op het Leonardo biedt. Er zijn echter ook enkele gevallen waarin de school niet aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voldoen. In zulke gevallen zullen wij samen met de leerling, ouders en betrokken instanties zoeken naar de best passende oplossing om de leerling alsnog onderwijs te laten vervolgen, zij het op een andere plek.

Algemeen

Het Leonardo hanteert de volgende 4 criteria om te bepalen of en hoe Passend onderwijs geboden kan worden:

1. Uitstroomperspectief:

De leerling is in staat om te leren, er is sprake van ontwikkeling en er moet uitzicht zijn op het minimaal behalen van een diploma voor vmbo theoretische leerweg.

2. Leervoorwaarden:

De leerling is in staat om met beperkte aansturing van volwassenen zelf problemen op te lossen en steeds meer probleemoplossend te handelen;

- Kan functioneren in een groep van minimaal 25 leerlingen
- Is in staat (na coaching) zelfstandig zijn schoolse zaken te plannen en te organiseren
- Is leerbaar en corrigeerbaar
- Is (na coaching) in staat tot reflectie op eigen gedrag

3. Zelfredzaamheid:

Er zijn geen ernstige structurele beperkingen in de onderwijsparticipatie op het gebied van zelfredzaamheid (algemene dagelijkse levensverrichtingen), communicatieve redzaamheid en sociaal- emotioneel functioneren. De leerling moet in staat zijn om algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) zelfstandig uit te voeren. Wanneer een leerling gebaat is bij veel structuur, zo weinig mogelijk prikkels en wisselingen (van ruimte en personen) verwijzen we de leerling naar het voortgezet speciaal onderwijs.

Het Leonardo is niet ingericht op het verrichten van medische handelingen. Het is dan ook maar beperkt mogelijk om de middelen en randvoorwaarden voor medische ondersteuning te creëren. Zo zijn er maar beperkte mogelijkheden om speciaal meubilair of leermiddelen aan te schaffen. Daarnaast is het in verband met persoonlijke aansprakelijkheid maar in zeer beperkte mate mogelijk om te ondersteunen bij medische handelingen. Het Leonardo zal het personeel dan ook geen medische of verzorgende handelingen laten uitvoeren voor leerlingen, waaronder ook het verstrekken van medicatie. Verder zal het Leonardo geen medische protocollen opstellen voor leerlingen. Uiteraard zal het Leonardo wel handelen naar medische voorschriften wanneer dit binnen de mogelijkheden van de school past.

4. Veiligheid:

Aangezien voortgezet onderwijs plaatsvindt in klassen, is het noodzakelijk dat het gedrag van leerlingen beïnvloedbaar is. Leerlingen moeten deel kunnen nemen aan het groepsproces. De veiligheid en het onderwijskundig klimaat in de klas mogen niet ernstig verstoord worden. Met andere woorden: het onderwijs aan de hele klas moet doorgang kunnen vinden. Wanneer de school vanwege het plaatsen van de leerling niet in staat is om de orde, rust en een veilig schoolklimaat te bewaren, zijn de grenzen van Passend onderwijs op het Leonardo bereikt.

Wanneer leerlingen en/of ouders zich (herhaaldelijk) niet houden aan gemaakte afspraken, dan wel aan reeds op het Leonardo geldende afspraken, wordt het door het Leonardo bieden van Passend onderwijs onmogelijk gemaakt.

Zo dient de leerling zich bijvoorbeeld te houden aan de voor ieder geldende schoolafspraken wat betreft cijfers (overgangseisen), gedrag (schoolregels) en huiswerk (het maken en inleveren van opdrachten) en moet hierop aanspreekbaar zijn. Hierbij kan gedacht worden aan leerlingen met externaliserend, ernstig internaliserend of grensoverschrijdend gedrag, waarbij gevaar is voor andere leerlingen of waarbij het onderwijsproces ernstig wordt belemmerd.

Deze voorwaarden gelden ook voor ouders. Daarnaast verwacht het Leonardo een constructieve houding van ouders. Bijvoorbeeld door zoveel mogelijk samen te werken met school in het bieden van ondersteuning, het organiseren en plannen van spullen/werkzaamheden en het aanspreken op gedrag. Ook van ouders zelf wordt verwacht dat ze aanspreekbaar zijn op hun gedrag.

Tot slot

De wet op Passend onderwijs stelt dat scholen van aanmelding, dan wel van inschrijving, een zorgplicht hebben naar de leerling. Dit betekent dat het Leonardo zich in zal spannen om te zorgen voor een passende onderwijsplek voor de leerling. Dit gebeurt altijd in overleg met de leerling, ouders, het samenwerkingsverband en eventueel betrokken hulpverlening.²

Mochten ouders toch niet akkoord gaan met het uiteindelijke passend aanbod, is het aan ouders om, binnen een door de consulent leerrecht vastgestelde termijn, te zorgen voor een alternatieve passende onderwijsplek.

---

² Voor alle overige ondersteuningsvragen overlegt de schoolleiding met de ondersteuningscoördinator. Zij beoordelen of ons ondersteuningsaanbod toereikend is. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan de leerling met de huidige vraag niet plaatsbaar zijn op het Leonardo College.

Ontbrekende expertise

- Ondersteuning aan leerlingen met een taalachterstand

Leerlingen die pas sinds kort onderwijs in Nederland volgen (maximaal 6 jaar) en een anderstalige achtergrond hebben, kunnen in aanmerking komen voor faciliteiten voor NT2: zij krijgen verlenging bij toetsen en mogen een woordenboek gebruiken.

Er is geen specifiek NT2 onderwijs, waarbij de Nederlandse taal verder wordt onderwezen.

- Aanbod voor leerlingen met een meer dan gemiddelde intelligentie (hoogbegaafden)

Voor hoogbegaafde leerlingen is er géén expliciet aanbod. Wel zijn er veel mogelijkheden waar leerlingen hun talenten kunnen ontwikkelen, naast het onderwijs in de vakken waar examen in gedaan dient te worden binnen het vwo-programma. Ook bieden wij de mogelijkheid om mee te werken aan bijvoorbeeld het project Maandag en lessen Cambridge Engels. Via onze decaan worden verschillende projecten gecoördineerd.

Ambities

Het is onze ambitie om onze leerlingen voor te bereiden op een actieve rol in de maatschappij. We bieden de leerlingen uitdagingen in een veilige omgeving, zodat hun zelfbeeld duidelijk wordt, hun zelfvertrouwen groeit en ze uiteindelijk een passend diploma behalen.

Als school hebben we voor de komende twee jaar een ontwikkelagenda opgesteld om de basis-ondersteuning op school op een nog hoger niveau te krijgen. Het samenwerkingsverband biedt financiële ondersteuning voor deze plannen. Jaarlijks wordt er geëvalueerd door de school. Deze evaluatie wordt besproken met het samenwerkingsverband; vervolgens wordt er een aangepaste ontwikkelagenda opgesteld.

Doelstellingen die wij willen bereiken met de ontwikkelagenda, zijn; minder afstroom, succesvollere doorstroom, rendementsverhoging van de doorstroomcijfers in de onderbouw, betere resultaten in de bovenbouw en gemotiveerde leerlingen.

Een van onze ambities is een trajectklas opzetten, die succesvol bijdraagt in het terugbrengen van aantal thuiszitters . Het doel van de trajectklas is de schoolgang van een leerling stabiliseren en vergroten. De trajectklas draagt bij aan het overkoepelende doel van het samenwerkingsverband; thuiszitters voorkomen en verminderen. De klas is bedoeld voor leerlingen die tijdelijk een prikkelarme omgeving nodig hebben, vanwege een verminderde emotieregulatie en/of schoolgang. Leerlingen krijgen een individueel traject waarin rekening wordt gehouden met een specifieke hulpvraag. In de komende periode wordt er vormgegeven aan het aanmeldproces, -criteria en de praktische zaken; locatie, bemanning en duur.

Bijlage: overzicht functionarissen ondersteuningsstructuur

Leerlingbegeleiding	 LEONARDO COLLEGE
INTERNE BEGELEIDERS	
<p>Zorgcoördinator/ondersteuningscoördinator</p> <p>De ondersteuningscoördinator ondersteunt en adviseert docenten, mentoren en managementteam bij de begeleiding van leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben. Zij houdt zich bezig met het structureren en optimaliseren van de leerlingenzorg, de gang van zaken rond leerlingen die extra begeleiding nodig hebben en heeft contact met externe instanties, zoals het Jeugdteam, Loket Passend onderwijs, GGD, Veilig Thuis.</p>	<p>Eva van Dam</p> <p>Maaïke van der Burg</p>
<p>Leerlingbegeleiders</p> <p>Extra ondersteuning. De <i>interne leerlingbegeleiders</i> en de <i>Begeleiders Passend onderwijs</i> (BPO) begeleiden leerlingen die specialistische ondersteuning nodig hebben. Zij stellen een OPP (ontwikkelingsperspectief) op en hebben regelmatig contact met de leerling, mentor, docenten en ouders. De begeleiding kan kortdurend of langdurend zijn.</p> <p>De rotonde-begeleiders zijn specialistische coaches die zowel kort- als langdurende begeleiding bieden op het gebied van motivatie, faalangst, plannen en organiseren en gedrag in de klas.</p>	<p><u>Interne leerlingbegeleider</u></p> <p>Martine van de Kamp</p> <p>Maaïke van der Burg</p> <p><u>Rotonde</u></p> <p>Annemieke van Cleef</p> <p>Tim Kluivers</p> <p>Tessa den Os</p> <p>Edwin de Keijzer</p>

<p>Dyslexiecoördinator</p> <p>Jaarlijks wordt bij de leerlingen een screening gedaan op gebied van spelling- en leesvaardigheid. Na deze screening komt een klein aantal leerlingen in aanmerking voor een verdergaand individueel onderzoek. Ouders krijgen dan advies om door te testen. Van faciliteiten kan gebruik gemaakt worden als een officiële dyslexieverklaring aanwezig is. De begeleiders spreken met de leerlingen individueel en in kleine groepjes. Zij bespreken de problemen die zij ondervinden, brengen in kaart welke faciliteiten nodig zijn en maken afspraken rondom deze faciliteiten (zoals gebruik van laptop of Kurzweil).</p>	<p>Gwendolyn van Lange</p>
<p>Faalangstcoaches</p> <p>Voor sommige leerlingen kan de prestatiedruk bij toetsen en de angst bij het houden van presentaties het resultaat negatief beïnvloeden. De faalangstcoaches geven training aan geselecteerde leerlingen in klas 2 (na kerstvakantie). In de examenklassen is er een examentraining (na herfstvakantie). Leerlingen met een meer structurele vorm van faalangst worden verwezen naar externe instanties voor professionele begeleiding.</p>	<p>Elian Romkema Caroline van Laren</p>
<p>Vertrouwensteam</p> <p>Helaas zijn er leerlingen die tijdens hun schoolperiode te maken krijgen met ernstige problemen. De vertrouwenspersonen zijn bereid om tijd vrij te maken, te luisteren naar leerlingen, problemen te verhelderen en samen naar oplossingen te zoeken. Zo nodig leggen ze ook contact met professionele hulpverlening. De aan de teamleden toevertrouwde problematiek wordt met zorgvuldigheid behandeld.</p>	<p>Aziz Hadri Martine van de Kamp Leon Weber</p>
EXTERNE BEGELEIDERS (veel in school aanwezig)	
<p>Begeleider Passend onderwijs (BPO-er)</p> <p>De BPO-ers komen vanuit de Ambulante Educatieve Dienst (AED) en ondersteunen de school bij begeleiding van leerlingen die binnen het Passend onderwijs vallen (niveau 3 piramide). Ondersteuning van leerlingen met een lichamelijke handicap of langdurige ziekte wordt uitgevoerd door Petra. Hieronder vallen ook leerlingen die moeite hebben om (hele dagen) naar school te komen (cluster 3). Ondersteuning van leerlingen, en hun docenten, met een ondersteuningsbehoefte op sociaal-emotioneel gebied en/of gedragsproblematiek of leerlingen die stagneren in het leren vanwege taak- werkhoudingsproblemen (cluster 4) wordt uitgevoerd door Erna en Marijke.</p>	<p>AED Leiden</p> <p>Erna Dijkhuis Louise Maggi</p>
<p>Jeugdteam Leiden Bos- en Gasthuizen</p> <p>Binnen het Jeugdteam zijn specialisten op gebied van jeugdhulp samengebracht. We hebben een vast contactpersoon die samen met leerlingen, eventueel hun ouders en docenten, problemen inzichtelijk en bespreekbaar maken. Het doel is voorkomen dat leerlingen voortijdig de school verlaten en mogelijk zwaardere hulp nodig hebben in een later stadium. Problemen waarmee leerlingen doorverwezen kunnen worden zijn: problemen op school (faalangst, pesten), in de familie (relatie met ouders, scheiding, misbruik of geweld), vrienden, zichzelf, verslaving. <i>Anmelden door ouders via www.jeugdteamsleidsergio.nl</i></p>	<p>Jeugdteam</p> <p>Safa Kaouass</p>

<p>Jeugdverpleegkundige 12+ GGD</p> <p>In klas 1mavo en 2havo/vwo worden alle leerlingen uitgenodigd voor het preventief gezondheidsonderzoek (PGO) van de GGD. Het doel hiervan is om lichamelijke en/of psychosociale problemen bij jongeren tijdig op te sporen en zo mogelijk te voorkomen. In 3mavo, 4havo en 4vwo vindt de Check plaats. De GGD geeft persoonlijk of klassikaal adviezen over omgaan met genotmiddelen en seksualiteit. Daarnaast kunnen wij leerlingen aanmelden met lichamelijke en/of psychosociale problemen of verzuim. Indien nodig vindt verwijzing naar huisarts, JT of GGZ plaats.</p>	<p>GGD Hollands Midden</p> <p>Suus van der Meer</p>
<p>Consulent Leerrecht (RBL)</p> <p>Leerrecht is de nieuwe naam voor Leerplicht. Leerrecht geldt voor kinderen van 5 tot en met 16 jaar. Bij verzuim is de school verplicht dit te melden. De consulent denkt mee en zet in wat nodig is om de jongeren weer terug naar school te laten gaan. Zie ook de regionale afsprakenkaart. Er wordt verschil gemaakt tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim.</p> <p>Voor beide groepen is een contactpersoon.</p>	<p>Regionaal Bureau Leerrecht</p> <p>Simone Stol</p> <p>Dana Vonhof</p>
<p>OVERIGE BEGELEIDING EN ONDERSTEUNING</p>	
<p>Loket Passend onderwijs (LPO)</p> <p>Het LPO is het centrale punt voor consultatie, advies en ondersteuning voor de scholen van het Samenwerkingsverband. Het LPO geeft hulp bij problemen die de school overstijgen. Het loket heeft een dienstverlenende en ondersteunende taak voor de scholen. Zo is er consultatie en advies bij: leerproblemen, gedrags- en omgangsproblemen, schoolverzuim, aanvullende hulpverlening, ondersteuning van aanmelding bij de Delta of Schakelklas, advisering over traject Voortgezet Speciaal Onderwijs.</p>	<p>Loket Passend onderwijs</p> <p>Henk van Hooff</p> <p>Brigitte de Rouw</p>
<p>Wijkagent Leiden Zuid</p> <p>De wijkagent is een belangrijke schakel voor de leefbaarheid in de buurt. Zij heeft niet alleen een taak op het gebied van veiligheid, maar ook als er sprake is van sociale problematiek.</p>	<p>Bart Flaton</p>